

Pýtali ste sa - odpovedali sme!

OTÁZKA: Pani doktorka Pospišilová, chcel by som sa Vás poprosiť o radu, ako postupovať pri svalovej horúčke pri holuboch, akým spôsobom predchádzať tomuto javu a čo je dobré podávať holubom. Ďakujem.

-Peter-

ODPOVEĎ: Svalová horúčka vzniká vtedy, ak sval počas svojho zvyčajne nadmerného výkonu nemá dostatok kyslíka. Intenzívnym metabolizmom vo svale vzniká kyselina mliečna, ktorá nie je dosť rýchlo resorbovaná, ostáva tam - spôsobuje bolesť aj teplotu. Vyššiu náchylnosť majú zvieratá s poškodenou pečeňou, čo sa nemusí klinicky prejavovať. Prevencia spočíva v pravidelnom tréningu a podporeniom metabolismu látok v pečeni aj podporou regenerácie pečeňových buniek. V praxi sa osvedčilo preventívne podávanie prípravku SILIVET holubom raz mesačne po dobu 7 dní. Tento prípravok podporuje regeneráciu pečeňových buniek. Pred pretekmi sa odporúča podávať prípravok CARNIFARM (5 - 7

dni), ktorý podporuje premenu látok a energie v pečeni. Netreba zabúdať na pestrú, čerstvú a využívanú potravu s dostatkom vitamínov a minerálnych látok a na grit. Na skvalitnenie trávenia a podporu celkovej odolnosti odporúča sa podávať raz mesačne probiotikum PROPOUL po dobu 7 dní. Ak sa už u holubov prejavila svalová horúčka - pri návrate z letov, odporúčam tiež podávať prípravok CARNIFARM, dostatok vody, elektrolyty. Vhodné je teplejšie prostredie. Na prevenciu aj liečbu svalovej horúčky možno použiť aj homéopatické lieky.

OTÁZKA: Prosím o rádu. Moja samica sa už dvakrát okotila a zakaždým mala iba jedno mláďa a aj to zahynulo. Pripustená bola tým istým samcom. Samica je zdravá, podávam jej vitamíny a všetko čo má králik dostať. Neviete mi poradiť v čom je problém? Ďakujem. F. K.

ODPOVEĎ: Neviem Vám presne odpovedať prečo sa to pri Vašej samici králika stáva.

1. Môže ísť o genetickú chybu, príbuzenskú plemenitbu alebo nejakú inú príčinu geneticky prenášanej vady, pre ktorú nie sú mláďatá schopné žiť. Skúste iného samca k tejto samici a tiež inú samicu k samcovi. Presne diagnostikovať o akú vadu ide na genetickej úrovni je veľmi náročné.

2. Môže ísť o nejaké vonkajšie teratogénne účinky, napr. niektoré lieky, chemické látky v prostredí - náter, ktorý je použitý na úpravu chovného zariadenia, napájačiek, kŕmidiel, pesticídy (postreky na rastliny, umelé hnojivá) alebo mykotoxíny v krmive. Aj nadmerné a stále používanie vysokých dávok niektorých vitamínov (koncentrovaných v prípravkoch) môže spôsobovať poruchy plodnosti a malú životaschopnosť mláďat!

3. Samica veľmi tučná - má veľa abdominálneho (brušného) tuku. Následok nesprávne vybilancovannej kŕmejnej dávky.

MVDr. Darina Pospišilová, PhD.

Vetservis, spol. s r. o., pospisilova@vetservis.sk

Liečivé rastliny holubom

V snahe dopriať svojim holubom to najlepšie, roky som im podával pestré zelené krmivo. A osvedčilo sa to. Plodnosť všetkých plemien mnou chovaných bola vynikajúca. Často ma navštevoval dnes už nebohý nestor holubiarstva v Banskej Bystrici priateľ Karol Koubek. Mal vo zvyku ovoniavať čo im to vlastne krájam. V holubníku bol prekvapený množstvom mláďat, že ani „poštáčkari“ tol'ko nemajú.

Pri kŕmení sa holuby vrhli najprv na zelené a behom pári minút už kŕmili svoje mláďatá a až potom prijímali zrniny. Čerešničkou na torte boli drobné slimáčiky. Za roky sa mi nevyskytol tvrdý hrvoľ. Medzi množstvom malých anglických hrvoliakov som choval aj pomoranské hrvoliaky a sedlaté papučaté hrvoliaky a tie sú už na hrvoľ citlivejšie.

Prečo som presvedčený o prospešnosti skromovania liečivých rastlín? Pre ilustráciu dva príbehy.

V Banskej Bystrici sa stále chovali komárňanske kotrmeliaky. Dnes už tiež nebohý pán Póč, chovateľ fífkach a tigrov, nemohol od jedného páru dochovať mláďatá. Prenechal ich ďalšiemu priateľovi. Voľne lietali, ale vajcia boli vždy neoplodnené. Prestalo ho to baviť a ponúkol mi ich. V mojom preplnenom holubníku behom mesiaca pišťali prvé mláďatá. Keď vyletel aj druhý párik mláďat, navštívil ma pán Póč a domov si odnášal tri páry komárňanských kotrmeliakov.

Nešlo mu do hlavy, že v uzavretom povalovom holuníku som dosiahol odchov.

Ďalší priateľ mi doniesol niekoľko párov modrých moravských pŕstrosov. Uňho voľne lietali a aj tak od nich nič neodchoval. Začal prerábať holubník a tak ostali až do dokončenia prácu mňa. V treťom holubníku sa začali prirodzené množiť. Druhý holubník patril piešťanským obrom, vtedy ešte plemeno nebolo uznané. Všetky odchovy išli profesorovi Bodoví.

Žihľava.

S obľubou som zvykol hovoriť, že holuby mám už na dvadsiatom šiestom mieste. Ďaleko to od pravdy nebolo. Podľa toho sa odvídali aj druhy podávaných rastlín. V podhorskej dedinke to boli predovšetkým listy malín, černíc, bazy, alchemilk. Z rastlín, prakticky, čo nie je jedovaté - je liečivé.

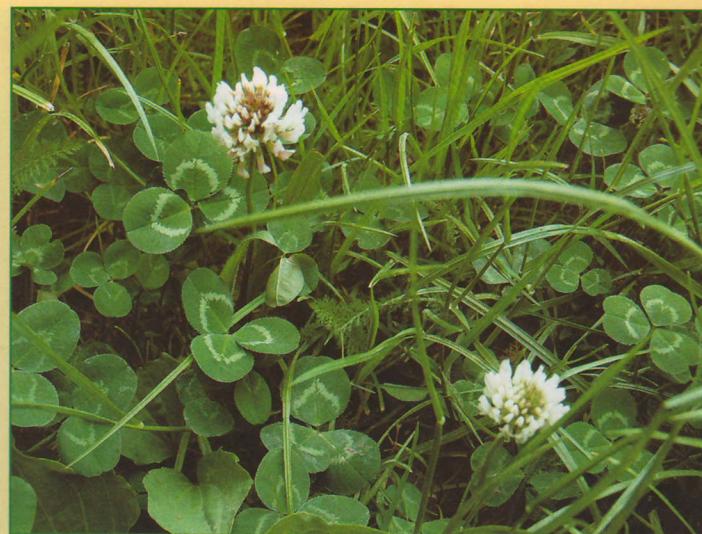
Od detstva som si všímal čo najviac chutí králikom a podľa toho som zbieral aj holubom. Paradoxne, najobľúbenejšie rastliny som v žiadnej literatúre doteraz neobjavil, ani ako sa vlastne spisovne volajú. Pritom mi tvorili základnú časť miešanky, ale aj stopercentnú dávku. Naše staré matere husiam rezali ľudovo nazývaný štrbák 1%. Ďalšia pochúťka, v češtine bršlen koži noha 2%. Samozrejme, príprava aj listy podobné vôňou mrkve. Z knihy Atlas liečivých rastlín a lesných plodov (J. Kresánek, J. Krejča) som vybral liečivé rastliny, ktoré som

Lopúch, mladá rastlina.

Baza čierna, kvet.

Ďatelina lúčna.

Foto Dušan Barlík

priával do zmesí. Uvádzam v percentách alebo v hrstiach na jedno vedro.

Agát biely - jedna hrst
Alchemilka obyčajná - jedna hrst
Baza čierna - jedna hrst
Cibuľa kuchynská - jedna hrst
Čakanka obyčajná - jedna hrst
Drchnička roľná - 100 %
Ďatelina lúčna - 100 %
Chren dedinský - jedna hrst
Jahoda obyčajná - jedna hrst
Horčica biela - jedna hrst
Komonica lekárska - dve hrste
Kôpor voňavý - jedna hrst
Lopúch - 30 %
Mäta pieporná - jedna hrst
Mrkva obyčajná - 10 %
Mysí chvost obyčajný - dve hrste
Nátržník husí - 50 %
Ostružina krovitá - tri hrste
Ostužina malina - tri hrste
Pastierska kapsička - jedna hrst
Petržlen záhradný - jedna hrst
Podbeľ liečivý - 10 %
Púpava lekárska - 100 %
Repík lekársky - dve hrste
Skorocel kopijovitý - dve hrste
Slez nebadaný - jedna hrst

Starček jedovatý - dve hrste

Štiav kyslý - dve hrste

Žihľava - 100 %

Zaujímavé bolo, že aj napriek príjemnej vôni holuby zmes prijímal len kvôli soli. Solil som „od oka“, keď som zmes neposolil, viac ako polovicu dávky mi nechali. Ak som vynechal

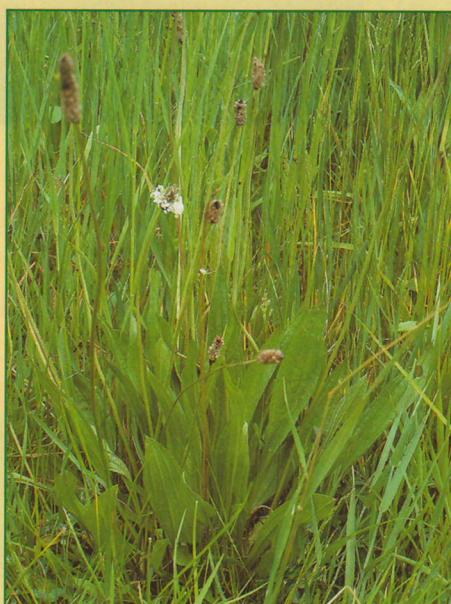
sol' aj na ďalší deň, tak zmes len ochutnali a nechali tak. **Takže, soliť treba!**

Dovetok. Prečo piem v minulom čase? Futbal a silná cukrovka urobili svoje. Napriek vetchému zdraviu stále verím, že sa k chovu milovaných holúbkov vrátim.

Vlado Bukovinský, Banská Bystrica

Agát biely.

Skorocel kopijovitý.

Vysvetlivky:

1/ Štrbák - čakanka štrbáková, má dve formy - endívku s kučeravými a eskariol s celistvo-okrajovými listami. Pestuje sa ako následná plodina po skorých zeleninách. Na konzumáciu v jeseni a v zime sa vysieva osivo koncom júna alebo v júli priamo na hriadky. Po vytvorení štyroch listov treba rastliny vyjednotiť na vzdialenosť 30 cm. Predpestované priesady sa vysádzajú od marca až do konca augusta do sponu 30 až 40 x 30 cm. Pri nedostatku vlahy rastliny vybiehajú do kvetu. Dva až tri týždne pred zberom treba hlávkky zviazať a do polovice výšky nahrnúť zeminu, aby sa vybielili. Musia však byť dostatočne suché, inak by mohli hniť.
2/ Bršlen, bršlice kozí noha, bršlice obecná, po slovensky KOZONOHA *Aegopodium podagraria* L.

OPRAVA

V článku Zásady výživy hydiny v drobnochovoch, uverejnenom v č. 5 na s. 8 a 9, sa vyskytla chyba. Prosím čitateľov, aby si chybu opravili. Chyba je na s. 9 v treťom stĺpči, druhom odstavci zhora. Opravené slová sú vyznačené žltou farbou.

Hydina má viaceré špecifické tráviaceho traktu. Jedným je hrvoľ, ktorý slúži na zhromažďovanie potravy a drobných kamienkov, piesku a gritu. Druhým špecifikom je svalnatý žalúdok, ktorý hydine slúži ako zuby. Za pomoci kamienkov a gritu sa v ňom potrava tlakom rozomieľa a takto namletá prechádza do (nesprávne - žľaznatého žalúdka) **tenkého čreva**, kde je následne trávená. Nestrávené zvyšky spolu s gritom odchádzajú análnym otvorom, preto k nemu hydina potrebuje stály prístup. Potreba gritu je opodstatnená hlavne v halových a klietkových chovoch, kde zvieratá nemajú prístup k pôde a piesku. Podstatná je aj veľkosť zrniečok gritu. Pre mladú hydinu a prepeličky je vhodné zvoliť jemnejšie mletý grit. Starším vyhovuje väčšia zrnitosť.

Ing. Ľudmila Pospišilová